

LIMBA ROMÂNĂ: IPOSTAZE ALE
VARIAȚIEI LINGVISTICE

AL 10-LEA COLOCVIU INTERNAȚIONAL AL
CATEDREI DE LIMBA ROMÂNĂ

PROGRAM

LR10

București
3-4 decembrie 2010

Universitatea din București
Facultatea de Litere – Catedra de limba română
Centrul de lingvistică teoretică și aplicată (CLTA)

Limba română: ipostaze ale variației lingvistice

Al 10-lea Colocviu al Catedrei de limba română
3–4 decembrie 2010

PROGRAMUL SESIUNII

vineri, 3 decembrie

8.30–9.00 – Înscrierea participanților
9.00–10.00 – Deschidere
10.00 – 11.00 – Ședință plenară
11.00 – 11.30 – Pauză de cafea
11.30 – 13.30 – Comunicări pe secțiuni
13.30 – 15.00 – Pauză de masă
15.00 – 17.00 – Comunicări pe secțiuni
17.00 – 17.30 – Pauză de cafea
17.30 – 19.30 – Comunicări pe secțiuni
19.30 – 21.00 – Cocktail

sâmbătă, 4 decembrie

9.00 – 9.30 – Ședință plenară
9.00 – 11.30 – Comunicări pe secțiuni
11.30 – 12.00 – Pauză de cafea
12.00 – 14.00 – Comunicări pe secțiuni
14.00 – 15.00 – Pauză de masă
15.00 – 17.00 – Comunicări pe secțiuni
17.00 – 17.30 – Pauză de cafea
17.30 – 19.30 – Comunicări pe secțiuni

Vineri, 3 decembrie

8.30–9.00 – Înscrierea participanților

9.00–10.00 – Deschidere (Sala de consiliu): Liviu Papadima, decanul Facultății de Litere; Alexandra Cornilescu, decanul Facultății de Limbi și Literaturi Străine, Marius Sala, directorul Institutului de Lingvistică; Grigore Brâncuș, Valeria Guțu Romalo, Gabriela Pană Dindelegan, Rodica Zafiu

Ședință plenară Sala de consiliu

10.00–11.00 – Prof. dr. Maria Iliescu (Universitatea din Innsbruck), *Româna și Uniunea lingvistică balcanică*

Sâmbătă, 4 decembrie Ședință plenară Sala de consiliu

9.00 – 9.30 – Dan Cristea (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), Gabriela Haja (Institutul de Filologie Română, Iași), Marius Răschip (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), Alex Moruz (Institutul de Informatică Teoretică, Iași), *eDTLR – Dicționarul tezaur al limbii române în format electronic. Prezentarea rezultatelor*

Comunicări pe secțiuni

I. GRAMATICĂ ȘI FONETICĂ

vineri, 3 decembrie

Sala de consiliu

■ Moderator: Maria Iliescu

11.30–12.00 – Gabriela Pană Dindelegan (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *Din istoria supinului românesc*

12.00–12.30 – Andrei Avram (Limbi și Literaturi Străine, București), *Trunchierea numelor de persoană în limba română*

12.30–13.00 – Mihaela Tănase-Dogaru (Limbi și Literaturi Străine), *O abordare unitar-diacronică a construcțiilor pseudopartitive în limbile română și engleză*

13.00–13.30 – Alexandra Cornilescu (Limbi și Literaturi Străine, București) și Alexandru Nicolae (Institutul de Lingvistică), *Din nou despre sintaxa nominalizărilor*

13.30–15.00 – Pauză de masă

■ Moderator: Gabriela Pană Dindelegan

15.00–15.30 – Camelia Stan (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *Aspecte ale sintaxei limbii române vechi*

15.30–16.00 – Larisa Avram (Limbi și Literaturi Străine, București) și Martine Coene (Vrije Universiteit, Amsterdam), *Rolul accesibilității discursive și al sintaxei în achiziția cliticelor pronominale în româna vorbită de copii*

16.00–16.30 – Mihaela Gheorghe (Universitatea „Transilvania”, Brașov / Institutul de Lingvistică), *Relative „de extindere”*

16.30–17.00 – Isabela Nedelcu (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *Prepoziții complexe*

17.00–17.30 – Pauză de cafea

17.30–19.30 – Masă rotundă: NOUA GRAMATICĂ ȘI ȘCOALA

în comun cu secțiunea **DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE** Sala 305

Moderator: Gabriela Pană Dindelegan. Participă: Marina Rădulescu-Sala, Rodica Zafiu, Isabela Nedelcu, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Florentina Sâmișăian, Mina Rusu, Anca-Denisa Petrache, Monica Halaszi, Sofia Dobra, Nicoleta Kuttesch, Marilena Șerban, Aniela Mancaș, Ioana Nanu.

Sâmbătă, 4 decembrie

Sala de consiliu

■ Moderator: Emil Ionescu

9.30– 10.00 – Ana-Maria Mihail (Institutul de Lingvistică), *Realizarea rolului Experimentator în româna veche*

10.00–10.30 – Camen Mîrzea Vasile (Institutul de Lingvistică), *Supinul cu „pe”*

10.30–11.00 – Dana Manea (Institutul de Lingvistică), *Tipare cu operatori modali în limba română*

11.00–11.30 – Rodica Zafiu (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *Observații asupra semanticii conjunctivului românesc*

11. 30–12. 00 – Pauză de cafea

■ Moderator: Alexandra Cornilescu

12.00–12.30 – Emil Ionescu (Litere, București), *O analiză a nominalelor partitive*

12.30–13.00 – Silvia Krieb Stoian (Universitatea „Petrol și Gaze”, Ploiești), *Semiidentificarea contextuală în limba română*

13.00–13.30– V. Guruianu (Litere, București), *Despre ergativ*

13.30–14.00 – Adina Dragomirescu (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *De la mișcare și localizare la aspect. Câteva situații de gramaticalizare*

14.00–15.00 – Pauză de masă

■ Moderator: Camelia Stan

15.00–15.30 – Adrian Chircu (UBB, Cluj), *Despre mod, în „fel și chip”. Observații asupra gramaticalizării adverbiale a unui substantiv, rom. „chip”*

15.30–16.00 – Ana Maria Barbu (Institutul de Lingvistică), *Compunerea la limita dintre lexic și sintaxă, în limbajul presei*

16.00–16.30 – Cecilia Căpățînă (Universitatea din Craiova), *Observații privind expresiile de tip propozițional*

16.30–17.00 – Mona Moldoveanu Pologea (Institutul de Lingvistică), *Anacolutul în limba vorbită*

17.00–17.30 – Pauză de cafea

■ Moderator: Rodica Zafiu

17.30–18.00 – Georgiana-Andreea Șovar (Institutul de Lingvistică), *Construcția cu posesivul a numelor de rudenie în limba română veche*

18.00–18.30 – Cristinel Sava, *Substituția complementizatorilor în copii ale Letopisețului lui Neculce*

18.30–19.00 – Ana Mihalachi (ULIM), *Contribuții la studiul contrastiv al pleonasmului gramatical în limbile română și franceză*

19.00–19.30 – Laurențiu-Ioan Theban (Limbi și Literaturi Străine, București), *Câte roluri actanțiale sunt prezente în structura de adâncime a enunțurilor cu verbele „a da”, „a primi”, „a lua”, „a vinde”, „a împrumuta” și „a cumpăra”?*

II. PRAGMATICĂ ȘI STILISTICĂ (I)

vineri, 3 decembrie

Sala 315

■ Moderator: Andra Vasilescu

11.30–12.00 – Stelian Dumistrăcel (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), *Perspectiva pragmaticii în definierea unor concepte lingvistice*

12.00–12.30 – Răzvan Săftoiu (Universitatea „Petrol și Gaze”, Ploiești), *Dinamica adresării în mediul profesional românesc actual*

12.30–13.00 – Stanca Măda (Universitatea „Transilvania”, Brașov), *Cum să nu spui NU în mediul profesional*

13.00–13.30 – Adriana Gorăscu (Institutul de Lingvistică), *Semnături și semnături (o perspectivă semiolingvistică)*

13.30–15.00 – Pauză de masă

■ Moderator: Stelian Dumistrăcel

15.00–15.30 – Mihaela Constantinescu (Litere, București), *Umorul în interacțiunea mediată (liberă)*

15.30–16.00 – Ariadna Ștefănescu (Litere, București), *Preferențialitate și discurs raportat*

16.00–16.30 – Ioana Hermine Fierbințeanu (Limbi și Literaturi Străine, București), *Comunicarea în afaceri în limba română ca limba străină. Prezentarea proiectului: “EU-Projekt MIG-KOM Mehrsprachige interkulturelle Geschäftskommunikation für Europa”*

16.30–17.00 – Andra Vasilescu (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *Deicticele textuale*

17.00–17.30 – Pauză de cafea

■ Moderator: Ariadna Ștefănescu

17.30–18.00 – Adina Velea (Universitatea „Transilvania”, Brașov), *Aspecte ale politeții în comunicarea profesională*

18.00–18.30 – Raluca Amza (Litere, București), *Structura interacțională a unei conversații online*

18.30–19.00 – Ramona Maria Necula (Zvirid) (Litere, București), *Actele verbale expresive indirecte. Studiu de caz: complimentul (o analiză pragma-stilistică)*

19.00–19.30 – Ana Maria Teodorescu (Litere, București), *Interviul ca eveniment comunicativ/pseudoeveniment*

sâmbătă, 4 decembrie

Sala 315

■ Moderator: Emilia Parpală

9.30–10.00 – Melitta Szathmary (Universitatea din Craiova), *Vine criza... cu valiza! Substantivul „criză” în presa românească actuală*

10.00–10.30 – Emilia Parpală-Afana (Universitatea din Craiova), *Retorica performativelor. Tematizarea actelor de vorbire în poezia optzecistă*

10.30–11.00 – Natașa-Delia Maier (Litere, București), *Conversația fatică – un tipar interacțional simbolic în universul ierarhiilor masculine. Studiu de caz*

11.30–12.00 – Pauză de cafea

■ Moderator: Liliana Ionescu Ruxăndoiu

12.00–12.30 – Bogdan Ștefănescu (Limbi și Literaturi Străine, București), *Privire comparativă asupra discursului național-identitar românesc în perioada interbelică. Sugestii pentru o tipologie tropologică*

12.30–13.00 – Gina Necula (Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați), *Aspecte privind dereglarea discursului public. Între tentația calculului și fascinația argoului*

13.00–13.30 – Elena Albu (Litere, București), *Dubla negație în discursul politic*

13.30–14.00 – Marioara Ion (Litere, București), *Aspecte ale construcției etosului în dezbaterile parlamentară*

14.00–15.00 – Pauză de masă

15.00–17.00 Masă rotundă Sala 305

Tema: TRADIȚIE ȘI MODERNITATE ÎN DISCURSUL PARLAMENTAR ROMÂNESC

Moderator: Liliana Ionescu-Ruxăndoiu

Participă: Andra Vasilescu, Ariadna Ștefănescu, Melania Roibu, Oana Uță, Mihaela Constantinescu

III. PRAGMATICĂ ȘI STILISTICĂ (II)

vineri, 3 decembrie

Sala 314

■ Moderator: M. Cătănescu

11.30–12.00 – Ileana Alexandrescu (Voicu) (Timișoara), *Ironia ca formă de organizare a discursului literar postmodernist*

12.00–12.30 – Luminița Marton (Litere, București), *Câmpul semantic al simbolului „arborelui” în poezia lui Tudor Arghezi*

12.30–13.00 – Carmen Nedelea (Litere, București), *Strategii de implicare a identității autorului în ficțiunea autobiografică*

13.00–13.30 – Nicoleta Rogosievici (Deaconu) (Litere, București), *Urmuz, spiritul ludic (abordare pragmatică a parodiei urmuziene)*

13.30–15.00 – Pauză de masă

■ Moderator: A. Gorăscu

15.00–15.30 – Margareta Manu Magda (Institutul de Lingvistică), *Observații referitoare la discursul prezentativ în limba română actuală vorbită*

15.30–16.00 – Daiana Felecan (Universitatea de Nord, Baia Mare), *Observații referitoare la configurația semiotică a unor nume de firme (NF) din spațiul public românesc actual*

16.00–16.30 – Alina Bugheșiu (Universitatea de Nord, Baia Mare), *Pragmatica și semiotica numelor comerciale*

16.30–17.00 – Ioana Jieanu (Universitatea „Petrol și Gaze”, Ploiești), *Împrumut și schimbare/comutare de cod în comunicarea românilor din Spania*

17.00–17.30 – Pauză de cafea

■ Moderator: Ioana Vintilă Rădulescu

17.30–18.00 – Cătălina Mărânduc (Institutul de Lingvistică), *Verbul „a crede” – marcator de lumi posibile textuale*

18.00–18.30 – Mihaela Cîrnu (Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați), *Figuri mitice feminine în publicitatea contemporană românească*

18.30–19.00 – Loara Ștefănescu (Litere, București), *Tăcerea ca mesaj în comunicarea publică (stare de normalitate vs. stare excepțională)*

19.00–19.30 – Oana Adriana Ragea (Litere, București), *Sensul procedural al conectorului pragmatic concesiv „cu toate acestea”*

sâmbătă, 4 decembrie

Sala 314

■ Moderator: Oana Murăruș

9.30–10.00 – Raluca Sinu (Litere, București), *Aluziile comice în traducerea sitcomurilor*

10.00–10.30 – Ioan Milică (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), *Agresarea numelui în discursul public*

10.30–11.00 – Daniela Răuțu (Institutul de Lingvistică), *Aspecte ludice ale variației morfologice nominale în mass-media actuală*

11.00–11.30 – Dana-Luminița Teleoacă (Institutul de Lingvistică), *Arhaic și popular în textul actual al rugăciunii*

IV. LEXIC, SEMANTICĂ, TERMINOLOGII

vineri, 3 decembrie

Sala 310

■ Moderator: A. Stoichițoiu Ichim

11.30–12.00 – Florica Dimitrescu (Litere, București), *O perspectivă etimologico-semantică asupra denumirilor de materiale textile în limba română*

12.00–12.30 – Angela Bidu-Vrănceanu (Litere, București), *Terminologia „variaționistă”, socioterminologia, terminologia „externă”*

12.30–13.00 – Liviu Groza (Litere, București), *Aspecte ale variației frazeologie în limba română*

13.00–13.30 – Cristina Florescu (Institutul de Filologie Română, Iași), *Niveluri lexicale ale limbajului meteorologic românesc*

13.30–15.00 – Pauză de masă

■ Moderator: A. Bidu Vrănceanu

15.00–15.30 – Adriana Stoichițoiu Ichim (Litere, București), *Un aspect al neologiei semantice: cromatica politică*

15.30–16.00 – Domnița Tomescu (Universitatea „Petrol și Gaze”, Ploiești), *Lexic și onomastică: prenumele delexicale*

16.00–16.30 – Oliviu Felecan (Universitatea de Nord, Baia Mare), *Tipologia numelor de firme din spațiul public românesc actual*

16.30–17.00 – Oana Chelaru-Murăruș (Litere, București), *Despre culori și nuanțe: noi denumiri (comerciale)*

17.00–17.30 – Pauză de cafea

■ Moderator: C. Florescu

17.30–18.00 – Camelia Ușurelu (Litere, București), *Perspective de abordare a sinonimiei*

18.00–18.30 – Elena Museanu (Universitatea Româno-Americană, București), *Aspecte ale variației în terminologia economică*

18.30–19.00 – Camelia Săpoi (Litere, București), *Variația hiperonimelor din definițiile lexicografice ale termenilor medicali*

19.00–19.30 – Andreea Victoria Grigore (Litere, București), *Variația discursivă în terminologia meteo*

sâmbătă, 4 decembrie

Sala 310

■ Moderator: Florica Dimitrescu

9.30–10.00 – Roxana Ciolăneanu (ASE, București), *Polisemia externă în terminologia de marketing. Aspecte ale variației semantice*

10.00–10.30 – Monica Oancea (Marin) (Litere, București), *Există o terminologie a marketingului politic?*

10.30–11.00 – Cristinel Munteanu (Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Pitești), *Sinonimia latentă*

11.30–12.00 – Pauză de cafea

■ Moderator: Liviu Groza

12.00–12.30 – Cristian Moroianu (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *Motivarea internă a relațiilor semantice. Compunerea savantă*

12.30–13.00 – Elena Dănilă și Marius Radu Clim (Institutul de Filologie Română, Iași), *Preliminarii în realizarea unui corpus lexicografic românesc*

13.00–13.30 – Gabriela Stoica (Litere, București / Institutul de Lingvistică), *Termeni afectivi primari în limba română veche. /Frica/ - analiză lexico-semantică*

13.30–14.00 – George Flonta (Facultatea de Filosofie, București), *Pot fi clarificate anumite probleme filosofice prin intermediul analizei semantice?*

14.00–15.00 – Pauză de masă

■ Moderator: Cristian Moroianu

15.00–15.30 – Carmen Lozinski (Liceul „Miguel de Cervantes”, București), *Noul Dicționar român-spaniol. Aspecte macro- și micro-structurale*

15.30–16.00 – Anamaria Preda, Vlad Preda (Universitatea din Craiova), *Echivalente englezești ale colocațiilor românești*

16.00–16.30 – Adelina Emilia Tătar (Mihali) (Universitatea de Nord, Baia Mare), *Semnificația toponimelor în onomastica firmelor din Maramureș*

16.00–16.30 – Sorin Cristian Semeniuc (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), *Traian Bănescu, vector de înnoire a limbii române*

17.00–17.30 – Pauză de cafea

■ Moderator: Camelia Ușurelu

17.30–18.00 – Monica Rizea (Departamentul de Cercetare și Dezvoltare Softwin București), *„Virtual”: noi sensuri în presa actuală*

18.00–18.30 – Liliana Florina Andronache (Cojocaru) (Litere, București), *Paralelisme, aspecte convergente și divergente ale calcului lingvistic în română și italiană*

18.30–19.00 – Alice Toma (Litere, București), *Aspecte relaționale specifice limbajului matematic: exemplificarea*

V. ISTORIA LIMBII ROMÂNE ȘI FILOLOGIE

sâmbătă, 4 decembrie

Sala 312

■ Moderator: Grigore Brâncuș

9.30–10.00 – Gheorghe Chivu (Litere, București / Institutul de Istorie și Teorie Literară), *Texte cu grafie latină în epoca veche a scrisului românesc*

10.00–10.30 – Eugen Munteanu (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), *Nicolae Milescu, traducător al Bibliei în limba română. Principii. Tehnici. Procedee*

10.30–11.00 – Maria Cătănescu (Litere, București), *Strategii argumentative în textele cronicarilor munteni*

11.00–11.30 – Monica Vasileanu (Institutul de Lingvistică), *Teorie și practică în scrierile lui Dimitrie Cantemir. Din nou despre Scara numerilor și cuvintelor streine tâlcuitoare*

11.30–12.00 – Pauză de cafea

■ Moderator: Gheorghe Chivu

12.00–12.30 – Maria Aldea (UBB, Cluj), *Mărci ale variației lingvistice în Lexiconul de la Buda*

12.30–13.00 – Sorin Guia (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), *Aspecte ale graiului din comuna Vicovu de Jos, județul Suceava*

13.00–13.30 – Luminița Botoșineanu (Institutul de Filologie Română, Iași) și Ana-Maria Minuț (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași), *Analiza motivațională a unor denumiri populare de fructe și legume (pe baza Noului Atlas lingvistic, pe regiuni. Moldova și Bucovina, vol. al III-lea)*

13.30–14.00 – Roxana Lupu (Litere, București), *Lexicul religios în dicționarele explicative actuale. Considerații privind mărcile diastratice*

VI. DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

vineri, 3 decembrie

Sala 312

11.30–13.30 – Prezentări în plen și discuții

Andreea Ghiță (Litere, București), *Teorii psihologice de notorietate - instrumente didactice de înțelegere a textelor literare*

Ligia Sarivan (Institutul de Științe ale Educației), *Homo zappiens și deconstruirea clișeului didactic al profesorului de română*

Florentina Sâmișăian (Litere, București), *Competența de lectură din perspectivă cross-curriculară*

13.30–14.30 – Pauză de masă

Secțiunea „Competențe de comunicare“

Sala 312

14.30–17.30 – Prezentări și discuții

■ Moderator: : Andreea Ghiță

Mina Rusu (MECTS), *Stilul jurnalistic - model/antimodel în dobândirea de către elevi a competenței de comunicare orală în limba română*

Monica Halaszi (Colegiul Național „Liviu Rebreanu“, Bistrița), Anca-Denisa Petrache (MECTS), *A scrie despre sine ca abilitate de viață. Valențele didactice ale jurnalului*

Cora Chelaru (Școala cu clasele I-VIII Nr. 195, București), *Avantaje și limite ale utilizării tablei inteligente în predarea limbii române*

Nicoleta Kuttesch (Școala cu clasele I-VIII Nr. 280 „Mihail Sebastian“, București), *Modalități de abordare a deixisului în gimnaziu*

Liviu Groza (Facultatea de Litere, Universitatea din București), *Principii și obiective ale didacticii activităților de comunicare orală*

Mariana Norel (Universitatea „Transilvania“, Brașov), *Necesitatea unor noi abordări în didactica limbii și literaturii române ca limbă nematernă*

**Secțiunea „Competențe de lectură și de comunicare“
Sala 311**

14.30–17.30 – Prezentări și discuții

Moderator: Florentina Sâmișăian

Mariana Mostoc (Colegiul Tehnic de Aeronautică „Henri Coandă“), *Literatura ca formă de manipulare – poezia proletcultistă. Demers didactic*

Luminița Preda (Școala Nr. 79, București), *Învățarea prin proiecte - o nouă provocare didactică a secolului XXI*

Maria-Cristina Zgăbărdici (Colegiul Național „Unirea“, Focșani), *Studiul de caz*

Marilena Șerban (Liceul Greco-Catolic, București) și Ioana Nanu (Colegiul Național „George Coșbuc“, București), *Ce e poezia? - Abordarea textului poetic la clasa a VIII-a*

Aniela Mancaș (Liceul Teoretic „Alexandru Vlahuță“), *Învățarea de profunzime – între reprezentări multiple și abordare interdisciplinară*

17.30–19.30 – Masă rotundă comună cu secțiunea *GRAMATICĂ și FONETICĂ* Sala 305